Vol II Issue IV Oct 2012

Impact Factor : 0.1870

ISSN No :2231-5063

Monthly Multidiciplinary Research Journal

Golden Research Thoughts

Chief Editor
Dr.Tukaram Narayan Shinde

Publisher
Mrs.Laxmi Ashok Yakkaldevi

Associate Editor
Dr.Rajani Dalvi

Honorary
Mr.Ashok Yakkaldevi

IMPACT FACTOR : 0.2105

Welcome to ISRJ

RNI MAHMUL/2011/38595 **ISSN No.2230-7850**

Indian Streams Research Journal is a multidisciplinary research journal, published monthly in English, Hindi & Marathi Language. All research papers submitted to the journal will be double - blind peer reviewed referred by members of the editorial Board readers will include investigator in universities, research institutes government and industry with research interest in the general subjects.

International Advisory Board

Flávio de São Pedro Filho
Federal University of Rondonia, Brazil

Kamani Perera
Regional Centre For Strategic Studies, Sri Lanka

Janaki Sinnasamy
Librarian, University of Malaya [Malaysia]

Romona Mihaila
Spiru Haret University, Romania

Delia Serbescu
Spiru Haret University, Bucharest, Romania

Anurag Misra
DBS College, Kanpur

Titus Pop

Mohammad Hailat
Dept. of Mathmatical Sciences, University of South Carolina Aiken, Aiken SC 29801

Abdullah Sabbagh
Engineering Studies, Sydney

Catalina Neculai
University of Coventry, UK

Ecaterina Patrascu
Spiru Haret University, Bucharest

Loredana Bosca
Spiru Haret University, Romania

Fabricio Moraes de Almeida
Federal University of Rondonia, Brazil

George - Calin SERITAN
Postdoctoral Researcher

Hasan Baktir
English Language and Literature Department, Kayseri

Ghayoor Abbas Chotana
Department of Chemistry, Lahore University of Management Sciences [PK]

Anna Maria Constantinovici
AL. I. Cuza University, Romania

Horia Patrascu
Spiru Haret University, Bucharest, Romania

Ilie Pintea,
Spiru Haret University, Romania

Xiaohua Yang
PhD, USA

Nawab Ali Khan
College of Business Administration

Editorial Board

Pratap Vyamktrao Naikwade
ASP College Devrukh,Ratnagiri,MS India

R. R. Patil
Head Geology Department Solapur University, Solapur

Rama Bhosale
Prin. and Jt. Director Higher Education, Panvel

Salve R. N.
Department of Sociology, Shivaji University, Kolhapur

Govind P. Shinde
Bharati Vidyapeeth School of Distance Education Center, Navi Mumbai

Chakane Sanjay Dnyaneshwar
Arts, Science & Commerce College, Indapur, Pune

Awadhesh Kumar Shirotriya
Secretary, Play India Play (Trust),Meerut

Iresh Swami
Ex - VC. Solapur University, Solapur

N.S. Dhaygude
Ex. Prin. Dayanand College, Solapur

Narendra Kadu
Jt. Director Higher Education, Pune

K. M. Bhandarkar
Praful Patel College of Education, Gondia

Sonal Singh
Vikram University, Ujjain

G. P. Patankar
S. D. M. Degree College, Honavar, Karnataka

Maj. S. Bakhtiar Choudhary
Director,Hyderabad AP India.

S.Parvathi Devi
Ph.D.-University of Allahabad

Sonal Singh

Rajendra Shendge
Director, B.C.U.D. Solapur University, Solapur

R. R. Yalikar
Director Managment Institute, Solapur

Umesh Rajderkar
Head Humanities & Social Science YCMOU, Nashik

S. R. Pandya
Head Education Dept. Mumbai University, Mumbai

Alka Darshan Shrivastava
Shaskiya Snatkottar Mahavidyalaya, Dhar

Rahul Shriram Sudke
Devi Ahilya Vishwavidyalaya, Indore

S.KANNAN
Ph.D , Annamalai University,TN

Satish Kumar Kalhotra

Address:-Ashok Yakkaldevi 258/34, Raviwar Peth, Solapur - 413 005 Maharashtra, India
Cell : 9595 359 435, Ph No: 02172372010 Email: ayisrj@yahoo.in Website: www.isrj.net

Golden Research Thoughts
Volume 2, Issue. 4, Oct 2012
ISSN:-2231-5063

Available on all social networks
citeulike

ORIGINAL ARTICLE

GRT

ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या अध्यापनावर होणा-या परिणामांचा अभ्यास

ज्योती टाकळीकर

स . से . सं . चे अध्यापक महाविद्यालय़
विष्णुपूरी नांदेड .

सारांश :

व्यवसाय कोणताही असो त्यावर तो करर्णाया व्यक्तीच्या अभियोग्यतेचा परिणाम हा होत असतो . अध्यापक महाविद्यालयातील ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांचा अध्यापनावरही त्यांच्या अभियोग्यतेचा परिणाम झालेला दिसून येतो .

प्रस्तावना :

ग्रामीण छात्र अध्यापकांची कौटूंबिक पार्श्वभूमी आर्थिक परिस्थिती शैक्षणिक परिस्थिती आजूबाजूचे वातावरण इ . चा प्रभाव त्यांच्या विचाऱ दृष्टीकोण़ सवयी स्वभाव़ भाषाशैली लेखन शैली वृत्ती राहणीमान यावर पडत असतो . त्याच प्रमाणे शहरी वातावरण़ परिस्थितीचा प्रभाव शहरातील छात्र अध्यापकांवर पडत असतो .

प्रत्यक्ष टाचण काढण्याची पध्दती प्रत्यक्ष अध्यापन या घटकांवर ग्रामीण व शहरी अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा काय परिणाम होतो हे पाहण्यासाठी संशोधिकेला प्रस्तुत संशोधन महत्त्वाचे वाटले .

संशोधनाची गरज व महत्त्व :-

शिक्षक प्रशिक्षण महाविद्यालयातून उत्कृष्ट शिक्षक घडविण्याचे कार्य पार पाडले जाते . अशा प्रशिक्षण महाविद्यालयातून प्रवेश घेणारे छात्र अध्यापक ग्रामीण व शहरी भागातून आलेले असतात . प्रत्यक्ष अध्यापऩ पाठ टाचण काढण्याची पध्दती यावर त्यांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा परिणाम झालेला दिसून येतो . म्हणून प्रस्तुत संशोधनात ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा कोणकोणत्या घटकावर परिणाम होतो हे पाहणे गरजेचे होते म्हणून प्रस्तुत संशोधन हाती घेण्यात आले .

संशोधन समस्या विधान :-

ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या अध्यापनावर होर्णाया परिणामांचा अब्यास .

कार्यात्मक व्याख्या :-

1)ग्रामीण :-
तालुक्यांतर्गत गांव .

2)शहरी :-
तालुका किंवा जिल्हयाचे ठिकाण

3)छात्र अध्यापक :-
अध्यापक महाविद्यालयातील शिक्षक प्रशिक्षण घेत असलेले विद्यार्थी .

1)ग्रामीण छात्र अध्यापक :-
ज्या छात्र अध्यापकांचे प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षण ग्रामीण भागात झालेले आहे .

5)शहरी छात्र अध्यापक :-
ज्या छात्र अध्यापकांचे प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षण ग्रामीण भागात झालेले आहे .

Please cite this Article as : ज्योती टाकळीकर , ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या अध्यापनावर होणा-या परिणामांचा अभ्यास : **Golden Research Thoughts (Oct. ; 2012)**

6)अध्यापन अभियोग्यता :-
छात्र अध्यापकांची अध्यापन विषयक क्षमता कल व दृष्टीकोण

संकल्पना व्याख्या ः
ग्रामीण :- खेड़े गाव किंवा समूह म्हणजे ग्रामीण होय .
कृ . पा . कुलकर्णी मराठी व्युत्पत्तीकोश पान क . 269
शहर :- मोठी वस्ती किंवा नगर म्हणजे शहर होय .
कृ . पा . कुलकर्णी मराठी व्युत्पत्तीकोश पान क . 727
छात्र :- विद्यार्थी
द . ह . अग्निहोत्री अभिनव मराठी मराठी शब्दकोश (भाग दुसरा)
पान क . 449 .

अध्यापक :- शिक्षक
द . ह . अग्निहोत्री अभिनव मराठी मराठी शब्दकोश (भाग पहिला पान क . 58)

अध्यापन :- शिकविणे
द . ह . अग्निहोत्री अभिनव मराठी मराठी शब्दकोश (भाग पहिला पान क . 58)
अध्यापन अथ्यापन म्हणजे अध्ययनासाठी चेतना मार्गदर्शन दिग्दर्शन व प्रोत्साहन देणे होय .
वर्टन शैक्षणिक मानसशास्त्र सुरेश करंदीकर पान क . 309 .

अभियोग्यता - बुध्दी हुशारी

द . ह . अग्निहोत्री अभिनव मराठी मराठी शब्दकोश (भाग पहिला पान क . 113)

अभियोग्यता :-

अभियोग्यता म्हणजे माणसाची विशेष क्षमता त्या क्षमतेची वर्तमान स्थिती या वर्तमान स्थितीत भविष्यकालीन क्षमता देखील अभिप्रेत असते .
शं . कृ . सोहोनी शैक्षणिक टीपाकोश

संशोधनाची उद्दिष्टे :-

6)ग्रामीण छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या अध्यापनावर होर्णाया परिणामांचा अभ्यास करणे .
7)शहरी छात्र व अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या अध्यापनावर होर्णाया परिणामांचा अभ्यास करणे .
8)ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या अध्ापम्नावर होर्णाया परिणामांचा तुलनात्मक अभ्यास करणे .

गृहितक :-

6)ग्रामीण छात्र अध्यापकांना प्रशिक्षण दिल्यानंतरही त्यांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा प्रत्यक्ष अध्यापनावर परिणाम होतो .
7)शहरी छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या प्रत्यक्ष अध्यापनावर परिणाम होतो .
8)पाठ चटण काढण्याच्या पध्दतीवर ग्रामीण छात्र अध्यापकांच्या अभियोग्यतेचा परिणाम होतो .
9)शहरी छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा पाठ चटण काढण्याच्या पध्दतीवर परिणाम होतो .

परिकल्पना :-

5)ग्रामीण छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेत प्रशिक्षणानंतर सार्थ फरक आढळून येतो .
6)ग्रामीण भागातील छात्र अध्यापकांच्या तुलनेत शहरी भागातील छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा प्रशिक्षणानंतर त्यांच्या अध्यापनावर विशेष परिणाम होतो .
7)ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या प्रत्यक्ष अध्यापनावर होर्णाया परिणामात सार्थ फरक नाही .
8)ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या पाठ टाचण काढण्याच्या पध्दतीवर कोणत्याही प्रभावाचा परिणाम होत नाही .

संशोधनाची व्याप्ती :-

1)स्थळ व्याप्ती :-
प्रस्तुत संशोधनात स्वा . रा . ती . म . विद्यापीठांतर्गत नांदेड शहरातील सर्व अध्यापक महाविद्यालयांचा विचार करण्यात आला आहे .

2)काल व्याप्ती :-
प्रस्तुत संशोधन शैक्षणिक वर्षे सन 2007-09 कालावधीत आहे .

3)वर्ग व्याप्ती :-
प्रस्तुत संशोधनात स्वा . रा . ती . म . विद्यापीठांतील नांदेड शहरातील अध्यापक महाविद्यालयातील ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांचा विचार करण्यात आला आहे .

4)क्षेत्र व्याप्ती :-
प्रस्तुत संशोधनात स्वा . रा . ती . म . विद्यापीठांतर्गत नांदेड शहरातील खालील अध्यापक महाविद्यालयाचा विचार करण्यात आला आहे .

5)सहयोग सेवाभावी संस्थेचे अध्यापक महाविद्यालय़ विष्णुपूती़ नांदेड .
6)श्रीमती इंदिरा गांधी अध्यापक महाविद्यालय़ वसरणी़ नांदेड .
7)महात्मा गांधी अध्यापक महाविद्यालय़ सिडको़ नांदेड .
8)विवेकवर्धिनी अध्यापिका महाविद्यालय़ नांदेड .
9)श्री . शारदाभवन अध्यापक महाविद्यालय़ नांदेड .
10)प्रज्ञा प्रतिष्ठान अध्यापन महाविद्यालय़ नांदेड .

मर्यादा :-

1)क्षेत्र मर्यादा ः
सदरील संशोधनाचे कार्यक्षेत्र हे स्वा . रा . ती . म . विद्यापीठांतर्गत येर्णाया नांदेड शहरातील सहा अध्यापक महाविद्यालयापुरतेच मर्यादित आहे .

2)नमुना मर्यादा :-
सदरील संशोधनात ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचाच त्यांच्या अध्यापनावर होर्णाया परिणामांचा अभ्यास करण्यासाठी काही ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांची नमुना म्हनून निवड केली आहे .

3)वर्ग मर्यादा :-
सदरील संशोधन स्वा . रा . ती . म . विद्यापीठांतर्गत येर्णाया नांदेड शहरातील सहा अध्यापक महाविद्यालयातील ग्रामीण व सहरी छात्र अध्यापकांपुरतेच मर्यादित आहे .

4)काल मर्यादा :-
सदरील संशोधन शैक्षणिक वर्षे सन **200709** कालावधीपुरतेच मर्यादित आहे .

जनसंख्या :-

सदरील संशोधनात स्वा . रा . ती . म . विद्यापीठांतर्गत नांदेड शहरातील अध्यापक महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थी हे संशोधनाची जनसंख्या आहेत .

न्यादर्श :-

सदरील संशोधनात ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांची निवड संभाव्यतेवर आधारित पध्दतीपैकी स्तरीय यादृच्छिक नमुना निवड पध्दतीनुसार करण्यात आली .

संशोधन पध्दती :-

प्रस्तुत संशोधनात ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या अध्यापनावर होर्णाया परिणामांचा अभ्यास करण्यासाठी सर्वेक्षण पध्दतीचा वापर करण्यात आला .

प्रश्न विचारण्याच्या काळजीपूर्वक आयोजिलेल्या पध्दती व नमुना निवडीच्या शास्त्रीय पध्दती वापरून केलेले शैक्षणिक समस्येचे संशोधन म्हणजे सर्वेक्षण होय .

प्रत्यक्ष कार्यपध्दती :-

ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या अध्यापनावर होर्णाया परिणामांचा अभ्यास करण्यासाठी संशोधिकेने सर्वेक्षण संशोधन पध्दतीचा वापर केला आहे . त्यासाठी नांदेड शहरातील सहा अध्यापक महाविद्यालयांची निवड करण्यात आली प्रत्येक अध्यापक महाविद्यालयातून स्तरीय यादृच्छिक नमुना निवड पध्दतीचा वापर करून नमुना निवडण्यात आला जनसंख्येच्या क्षेत्र गटानुसार ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांची निवड प्रस्तुत अध्यापक महाविद्यालयातील प्राचार्यांच्या परवानगीने प्रश्नावलीच्या माध्यमातून करण्यात आली .

प्रश्नावलीच्या माध्यमातून प्राध्यापक व प्राचार्य यांच्याकडून माहितीचे संकलन करण्यात आले . संकलित माहितीचे अर्थनिर्वचन करून निष्कर्ष काढण्यात आले .

संशोधनाची साधने :-

प्रस्तुत संशोधनात प्रश्नावली़ निरीक्षण तंत्राचा वापर करण्यात आला .

सांख्यिकीय परिमाण :-

प्रस्तुत संशोधनात शेकडेवारी व आवश्यक तेथे आलेखांचा वापर करून संकलित माहितीचे विश्लेषण व अर्थनिर्वचन करण्यात आले .

संशोधनाचे निष्कर्ष :-

प्रत्यक्ष अध्यापनाच्या निरीक्षणावरून आलेले निष्कर्ष ः
शहरी छात्र अध्यापकांची भाषाशैली ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा चांगली आहे .
लेखनशैली बाबत ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा शहरी छात्र अध्यापकात व्यवस्थितपणा अधिक आहे .
शब्दओघाच्या बाबतीत शहरी छात्र अध्यापक ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा सरस आहेत .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा शहरी छात्र अध्यापकांची स्पष्टीकरण पध्दती चांगली आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांची आशयघनता ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा चांगली आहे .
प्रश्न विचारण्याच्या पध्दतीबाबत शहरी छात्र अध्यापकांपेक्षा ग्रामीण छात्र अध्यापक मागे आहेत .
राहणीमानाबाबत शहरी छात्र अध्यापकांचा दर्जा ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा चांगला आहे .
शहरी छात्र अध्यापक शैक्षणिक साधन ग्रामीण छात्र अध्यपकांच्या तुलनेत व्यवस्थीत वापरतात .
उदाहरणे देण्याच्या पध्दतीबाबत शहरी छात्र अध्यापक ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा सरस आहेत .
शहरी छात्र अध्यापकांची विद्यार्थ्यांशी वर्तन ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा चांगले आहे .

पाठ टाचणाच्या निरीक्षणावरून आलेले निष्कर्ष :-

शहरी छात्र अध्यापकांची भाषाशैली ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा चांगली आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा शहरी छात्र अध्यापकांची लेखनशैली चांगली आहे .
लेखन शुध्दीतेबाबत ग्रामीण छा अध्यापक शहरी छात्र अध्यापकांपेक्षा मागे आहेत .
उदाहरणाच्या वापराबाबत शहरी छात्र अध्यापक ग्रामीण छात्र अध्यापकांच्या तुलनेत सरस आहेत .
प्रश्नरचनेबाबत शहरी छात्र अध्यापकांचा दर्जा ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा चांगला आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांची आत्मसातीकरण क्षमता ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा चांगली आहे .

ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांच्या वैशिष्टयांच्या निरीक्षणावरून आलेले निष्कर्ष :-

ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा शहरी छात्र अध्यापकांची राहणीमान चांगले आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांची भाषाशैली ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा चांगली आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा शहरी छात्र अध्यापकांची लेखनशैली चांगली आहे .
ग्रामीण छात्रअध्यापकांपेक्षा शहरी छात्र अध्यापकांचे सामान्यज्ञान चांगले आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा शहरी छात्र अध्यापकांचे विद्यार्थ्यांशी वर्तन चांगले आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांचे सहकार्यांशी वर्तन ग्रामीण छात्र अध्यापकांपेक्षा चांगले आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांचे शब्दोच्चार ग्रामीण छात्र अध्यापकांच्या तुलनेत चांगले आहेत .
शहरी छात्र अध्यापकांची नियमितता ग्रामीण छात्र अध्यापकांच्या तुलनेत अधिक आहे .

प्राध्यापकांच्या प्रश्नावलीवरून आलेले निष्कर्ष :-

ग्रामीण छात्र अध्यापक व शहरी छात्र अध्यापक यांच्या आत्मसातीकरण क्षमतेत कोणताही फरक नाही .
ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांच्या पाठ टाचण काढण्याच्या पध्दतीत कोणती फरक नाही .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांच्या पाठ टाचणातील भाषाशैली आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांच्या पाठ टाचणीतील भाषाशैली मिश्र आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांची लेखनशैली अशुध्द व अव्यवस्थित आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांची लेखनशैली शुध्द व नीटनेटकी आहे .
ग्रामीण व शहरी छात्र अध्यापकांच्या लिखाण्यात अशुध्दता आहे .
दोन्ही छात्र अध्यापकांच्या वाक्यरचनेत दोष आहेत .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांच्या प्रत्यक्ष अध्यापनात त्यांच्या भाषाशैलीत ग्रामीण भाषेचा वापर अधिक आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांच्या प्रत्यक्ष अध्यापनात त्यांची भाषाशैली आशयानुरूप आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांची उच्चार पध्दती अस्पष्ट व अशुध्द आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांची उच्चार पध्दती आशयानुरूप आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापक ग्रामीण जीवनाशी निगडीत उदाहरणाचा वापर अधिक करतात .
शहरी छात्र अध्यापक पाठाच्या आशयाशी निगडीत उदाहरणाचा वापर करतात .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांचे फलकलेखन अस्पष्ट व अशुध्द आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांचे फलकलेखन आशयानुरूप आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांचे राहणीमान व्यक्तिमत्वानुसार आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांचे राहणीमान व्यक्तिमत्वानुसार आहे .

ग्रामीण छात्राध्यापकांचे विद्यार्थ्यांशी वर्तन परिस्थितीनुरूप आहे .
शहरी व छात्र अध्यापकांचे विद्यार्थ्यांशी वर्तन परिस्थितीनुरूप आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांचा स्वभाव सर्वांशी मिळून मिसळून वागणारा आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांचा स्वभाव सर्वांशी मिळून मिसळून वागणारा आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांचा स्वभाव परिस्थितीनुरूप वागणारा आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापक नियमित उपस्थित असतात .
शहरी छात्राध्यापकांची उपस्थिती नियमित आहे .
प्रात्यक्षिक कार्याबाबत ग्रामीण छात्र अध्यापकांचा आत्मविश्वास कमी आहे .
प्रात्यक्षिक कार्याबाबत शहरी छात्र अध्यापकांमध्ये आत्मविश्वास आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांचा तात्विक भागाच्या आत्मसातीकरणाची क्षमता मध्यम आहे .
शहर छात्र अध्यापकांचा तात्विक भागाच्या आत्मसातीकरणाची क्षमता चांगली आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या अध्यापनावर त्यांच्या भाषशैली़ लेखनशैली़ स्वभाव़ राहणीमाऩ विद्यार्थ्यांशी वर्तन इत्यादींचा परिणाम होतो .
शहरी छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या अध्यापनावर त्यांच्या भाषाशैली़ लेखनशैली़ स्वभाव़ राहणीमाऩ विद्यार्थ्यांशी वर्तन इत्यादींचा परिणाम होतो .

प्राचार्यांच्या प्रश्नावलीवरून आलेले निष्कर्ष :-

प्रवेशाबाबत शहरी छात्र अध्यापक आवश्यक कागदपत्राची पूर्तता लगेच करतात .
ग्रामीण छात्र अध्यापक प्रवेशाबाबत आवश्यक व्यवहाराबाबत दिरंगाई करतात .
शहरी छात्र अध्यापकांची उपस्थिती नियमित आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांची उपस्थिती नियमित नाही .
शहरी छात्र अध्यापकांच प्रात्यक्षिक कार्याबाबत आत्मविश्वास आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांचा प्रात्यक्षिक कार्याबाबत आत्मविश्वास साधारण आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांची आत्मसातीकरण क्षमता चांगली आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांची आत्मसातीकरण क्षमता साधारण आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांचा प्रत्यक्ष अध्यापनाबाबत आत्मविश्वास चांगला आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांचा प्रत्यक्ष अध्यापनाबाबत आत्मविश्वास मध्यम आहे .
शहरी छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या पाठ टाचण काढण्याच्या पध्दतीवर शहरी प्रभावाचा परिणाम होतो .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या पाठ टाचण काढण्याच्या पध्दतीवर ग्रामीण प्रभावाचा परिणाम साधारण होतो .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेत प्रशिक्षणानंतरही ग्रामीण भाषेचा प्रभाव आहे .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांच्या तुलनेत शहरी छात्र अध्यापक प्रशिक्षणानंतर अध्यापन अधिक चांगले करण्याचा प्रयत्न करतात .
शहरी छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या प्रत्यक्षः अध्यापनावर त्यांची भाषाशैली़ लेखनशैली़ राहणीमान इ . चा बराच परिणाम होतो .
ग्रामीण छात्र अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या प्रत्यक्ष अध्यापनावर त्यांची भाषाशैली़ लेखनशैली़ राहणीमान इ . चा साधारण परिणाम होतो .

शिफारशी :-

भाषाशैलीबाबत शिफारशी ः
ग्रामीण छात्र अध्यापकांची भाषाशैली विकसित करण्यासाठी प्रत्येक अध्यापक महाविद्यालयात भाषा प्रयोगशाळेची सुविधा उपलब्ध करून द्यावी .
भाषा प्रयोगशाळेत अद्यावत कॅसेट़ सी . डी ; डी . व्ही . डी . यांच्या साहाय्याने संबंधित तज्ञा प्राध्यापकाने विद्यार्थ्यांकडून नियमित सराव करून घ्यावा .
भाषाशैलीबाबत होर्णाया त्रुटी वेळीच निदर्शनास आणून द्याव्यात .
लेखन शैली बाबत शिफारशी
छात्राध्यापकांच्या लेखनशैलीचा दर्जा सुधारण्यासाठी त्यांना आदर्श लेखनशैलीचे नमुने दाखवावेत .
लेखनातील अव्यवस्थितपणा घालविण्यासाठी त्यांना लेखनाचा सराव द्यावा .
फलक लेखन कौशल्याचा सराव प्रत्येक अध्यापक महाविद्यालयातून करून घेतला जावा .

स्पष्टीकरण पध्दतीबाबत शिफारशी :-

1)स्पष्टीकरणाचा दर्जा सुधारण्यासाठी प्रत्षेक अध्यापक महाविद्यालयातून स्पष्टीकरण कौशल्याचा सराव करून घ्यावा .

प्रश्न विचारण्याचा पध्दतीबाबत शिफारशी :-

1)प्रत्येक अध्यापक महाविद्यालयातून प्रश्नकौशल्यांचा सराव करून घेण्यात यावा .
2)छात्राध्यापकांमधील निम्नस्तरीय व उच्चस्तरीय प्रश्नातील गोंधळ दूर करावा .
3)प्रश्न रचनेच्या बाबत छात्राध्यापकांना योग्य मार्गदर्शन करावे .
4)संदिग्ध प्रश्नाबाबत छात्राध्यापकांना योग्य मार्गदर्शन करावे .

शैक्षणिक साधनाच्या वापराबाबत शिफारशी :-

1)प्रत्येक अध्यापक महाविद्यालयातून दृकश्राव्य साधनाचा वापर कौशल्याचा सराव करून घ्यावा .

2)चांगल्या प्रतीच्या शैक्षणिक साधनाबाबत प्राध्यापकांनी आग्रह धरावा .
3)प्रत्येक अध्यापक महाविद्यालयात शैक्षणिक साधनाच्या कार्यशाळेचे आयोजन करावे .
4)छात्राध्यापकांना स्वतः शैक्षणिक साधन तयार करण्यासाठी प्रोत्साहन द्यावे .
5)छात्राध्यापकांनी स्वतः तयार केलेल्या शैक्षणिक साधनांचे प्रदर्शन भरवावे .

लेखन शुध्दतेबाबत शिफारशी :-

1)लेखन शुध्दतेबाबत छात्राध्यापकांच्या नेमक्या कोणत्या व्याकरणदृष्टया चुका होतात . याची प्राध्यापकांनी शहनिशा करावी व त्याची वर्गवारी करावी .
2)चुकांच्या वर्गवारीनुसार छात्राध्यापकांना अतिरिक्त मार्गदर्शन करावे .
3)छात्राध्यापकांकडून लिखाणाचा वारंवार सराव करून घ्यावा . त्यातील उणिवा लक्षात आणून त्या कशा दूर करता येतील यासंबंधी मार्गदर्शन करावे .
4)लेखन शुध्दतेबाबत कार्यशाळा़ चर्चास्र उद्बोधनाचे आयोजन करावे .

आत्मसातीकरण क्षमतेबाबत शिफारशी :-

1)छात्राध्यापकांची आत्मसातीकरण क्षमता वाढविण्यासाठी वर्गात केवळ एकसुरी अध्यापन न करता प्रयोग़ चर्चा़ परिसंवाद अशा विविध अध्यापन पध्दतीचा वापर करावा .
2)प्राध्यापकांनी विशेष तयारीनिशी अध्यापन करावे .
3)अध्यापनात प्रयुक्ता़ तंत्रे सुत्रे इ . चा वापर विशेषत्वाचे करावा .
4)अध्यापनात महत्त्वाच्या भागांचे लिखान व योग्य स्पष्टीकरण यांचा योग्य मेळ साधावा .
5)छात्राध्यापकांच्या क्षमतेनुसार अध्यापनपध्दतीचा वापर करावा .
6)अध्यापनानंतर संबंधित गटकावर आधारित चाचणी घ्यावी .

सामान्यज्ञानाबाबत शिफारशी :-

1)छात्राध्यापकांचे सामान्य ज्ञान वाढावे यासाठी प्रत्येक अध्यापक महाविद्यालयात ग्रंथालयाची सोय असावी .
2)ग्रंथालयातून विविध वर्तमान पत्रे़ शैक्षणिक मासिके़ नियतकालिके़ विश्वकोष़ विविध समाजसुधारकांची जीवन चरित्रे़ ऐतिहासिक पुस्तके व इतर साहित्य छात्राध्यापकांना उपलब्ध करून द्यावे .
3)परिपाठाच्या माध्यमातून सामान्यज्ञान दिले जाते .

शब्दोच्चाराबाबत शिफारशी :-

1)ग्रामीण छात्राध्यापकांच्या शब्दोच्चाराबाबत प्राध्यापकांनी योग्य मार्गदर्शन करावे .
2)यासाठी भाषा प्रयोग शाळेचा प्राध्यापकांनी उपयोग करावा .

पुढील संशोधनासाठी दिशा :-

पुरूष व स्त्रिया यांच्या विकासाच्या संदर्भात अध्यापन अभियोग्यतेचा त्यांच्या व्यक्तिमत्व विकासावर होर्णाया परिणामांचा अभ्यास .
छात्राध्यापकांच्या मूलभूत सृजनशीलतेचा त्यांच्या अध्यापन अभियोग्यतेवर होणारा परिणार्म एक अभ्यास .
सृजनशीलता व अभियोग्यता यांचा परस्पर संबंर्ध एक अभ्यास .
छात्राध्यापकांच्या सामाजिक जअणीवांचा त्यांच्या अध्यापन अभियोग्यतेवर होणारा परिणार्म एक अभ्यास .
विद्यार्थ्यांच्या अपंगत्वाचा त्यांच्या अध्यापन अभियोग्यतेवर होणारा परिणार्म एक अभ्यास .
छात्राध्यापकांचा अनुवंश व परिस्थिती यांचा अध्यापन अभियोग्यतेवर होणारा परिणाम अभ्यासणे .
इयत्ता 12 वी च्या विद्यार्थ्यांना योग्य अभ्यासक्रम निवडीसाठी व स्वतःतील क्षमता ओळखण्यासाठी अभियोग्यता कसोटयांचा उपयोर्ग एक अभ्यास .
लेखी अभियोग्यता चाचणी व कृतीयुक्त अभियोग्यता चाचणी यांच्या उपयुक्ततेचा एक तुलनात्मक अभ्यास .
छात्राध्यापकांच्या अभिरूची व अभिवृत्तीचा त्यांच्या अध्यापन अभियोग्यतेवर होर्णाया परिणामांचा अभ्यास .
उपलब्ध व्यावसायिक सोयी सुविधांचा अध्यापकांच्या अध्यापन अभियोग्यतेवर होणारा परिणार्म एक अब्यास .

समारोप :-

असा प्रकारे प्रस्तुत प्रकरणात संशोधनाचा सारांश मांडला असून निष्कर्ष़ शिफारशी व पुढील संशोधनासाठी विषयांचा निर्देश केला आहे .

Publish Research Article
International Level Multidisciplinary Research Journal For All Subjects

Dear Sir/Mam,

We invite unpublished research paper.Summary of Research Project,Theses,Books and Books Review of publication,you will be pleased to know that our journals are

Associated and Indexed,India

- International Scientific Journal Consortium Scientific
- OPEN J-GATE

Associated and Indexed,USA

- EBSCO
- Index Copernicus
- Publication Index
- Academic Journal Database
- Contemporary Research Index
- Academic Paper Databse
- Digital Journals Database
- Current Index to Scholarly Journals
- Elite Scientific Journal Archive
- Directory Of Academic Resources
- Scholar Journal Index
- Recent Science Index
- Scientific Resources Database

Golden Research Thoughts
258/34 Raviwar Peth Solapur-413005,Maharashtra
Contact-9595359435
E-Mail-ayisrj@yahoo.in/ayisrj2011@gmail.com
Website : www.isrj.net